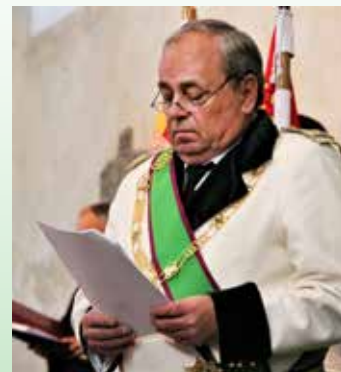

LAZARIÁNSKÝ REUNION

ČLENŮ VOJENSKÉHO A ŠPITÁLNÍHO ŘÁDU SV. LAZARA JERUZALÉMSKÉHO V ČESKÉ REPUBLICE ★ ★ ★ 3/2017

Investitura Plzeň 13. – 15. října 2017

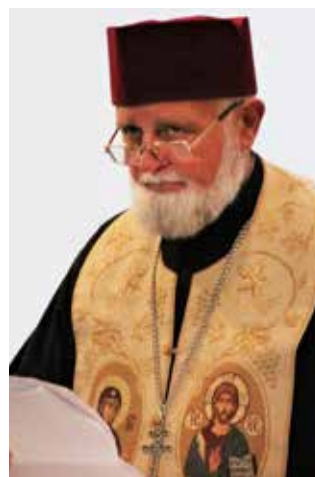
Po dvou letech se opět setkali členové Českého velkobailiviku k řádové investituře. Místem konání byla tentokrát Plzeň. Společenská část se odehrávala v milém prostředí hotelu Continental přímo v centru města.

Setkání vyvrcholilo v sobotu 14. října dopoledne ekumenickou bohoslužbou v nedalekém kostele Nanebevzetí Panny Marie. Při ní bylo přijato do Řádu 11 nových členů (7 mužů a 4 ženy). Spo-

lubratři Marek Vařeka a Martin Kadrman byli pasování na rytíře. Další naši členové byli povýšeni. Jiní přijali řádová vyznamenání za mimořádné aktivity. Delegátem Velké magistrální rady byl člen Duchovní rady Řádu, košicko-michalovecký arcibiskup Jeho Vysokopřeosvícenost vладыka Mgr. Jiří Stránský, EGCLJ. Přivítali jsme i řadu milých hostů, z nichž sluší jmenovat plzeňského biskupa ČČSH Mgr. Filipa Michaela Štojdl a apoštolské-

ho delegáta pro řeckokatolíky v Bělorusku arcimandritu Segiusze Gajeka.

Děkujeme našim spolubratřím z Plzeňské komendy za skvělou přípravu, dokonalou organizaci a milou atmosféru celé slavnosti. A samozřejmě všem ostatním, kdo se spolupodíleli na organizaci této náročné akce. A především patří naše poděkování Bohu, že nám dopřává ve společenství našeho Řádu prožívat takové nevšední zážitky. *Vladimír Němec*

Od pátku 13. října do neděle 15. října proběhla v Plzni investitura Velkobailiviku České republiky Vojenského a špitálního řádu svatého Lazara Jeruzalémského. Program investitury zahrnoval páteční vigilií, sobotní průvod do kostela Nanebevzetí Panny Marie na místo konání ekumenické bohoslužby a vlastní řádové investitury, následně slavnostní galaoběd v hotelu Continental a koncertní vystoupení členů Ensemble Mathesius. Odpolední program zahrnoval i prezentaci Hospice sv. Lazara v Plzni a prezen-

taci činnosti plzeňské komendy. Na neděli byla naplánována návštěva Muzea církevního umění plzeňské diecéze. Součástí investitury bylo rovněž přijetí jedenácti postulantů za nové členy řádu, z toho pět nových členů bylo z pražské komendy svaté Anežky. Jako nový člen řádu mohu říci, že plzeňská investitura pro nás byla velikým, nádherným a hlubokým zážitkem. Lidským, duchovním i společenským. Již při páteční vigilií jsme si uvědomili velikost okamžiku. Měli jsme možnost se v duchu zastavit

a zamyslet se nad dosavadním prožíváním svého života. Vystoupení reverenda Kratky při úvodní páteční vigilií bylo důstojným zahájením sobotní investitury, investitura samotná potom slavnostním závřením přípravného období všech postulantů. Sobotní večerní setkání umožnilo neformální diskuse s členy řádu a přineslo nové nápady pro zintenzivnění řádového života. Letošní plzeňskou investituru lze určitě považovat za velmi vydařenou. Upřímně díky všem, kdo se podíleli na její přípravě a organizaci. *Petr Měřička*

Setkání křesťanských charitativních organizací

Rád bych se s Vámi podělil o pár detailů ze setkání křesťanských charitativních organizací na Arcibiskupství pražském. Setkání, na které byl náš Řád oficiálně pozván, se konalo v úterý 17. 10. 2017. Účelem setkání, které vedl a moderoval prezident arcidiecézní charity Praha P. Stanislav Góra, bylo stručné představení jednotlivých zúčastněných organizací a sdělení jejich pracovní náplně a poslání. Reprezentantem našeho Řádu jsem byl já, chev. JUDr. František Vácha a chev. Petr Jílek, který hosty informoval o činnosti Společenství pomocníků Řádu sv. Lazara.

Schůzky se kromě našeho Řádu zúčastnily tyto organizace:

- 1) Likvidace lepry (zastoupena panem L. Hajasem, web: <http://www.likvidacelepry.cz/>)
- 2) Vojenský a špitální Řád svatého Lazara Jeruzalémského – Bohemia (zastoupena špitálníkem chev. Zahálkou a chev. Kučerou, web: www.oslj.cz)
- 3) Křesťanské sdružení zrakově postižených a jejich příznivců (zastoupeno Vladimírem Šimíkem, web: <http://nevidomi-krestane.webnode.cz/>)

- 4) Řádové sestry Misionářky lásky Matky Terezy
- 5) Cesta domů, z. ú. (zastoupena Martinou Špinkovou, web: <https://www.cestadomu.cz/>)
- 6) Prak-prevence, poradenství, z. s. (web: <http://www.prak-prevence.cz/>)
- 7) Řád maltézských rytířů (zastoupen Ursulou Czerninovou, web: <http://www.maltezskyrad.cz/>)
- 8) Komunita Sant'Egidio (<https://www.santegidio.cz/>)
- 9) SIRIRI (Fabrice Martin, web: <https://siriri.org/>)
- 10) Projekt Šance (László Sümegh, web: <http://www.sance.info/index.php>)

Na tuto první zahajovací schůzku bude počátkem roku 2018 navazovat další, již pracovní setkání

oslovených charitativních organizací. Osobně jsem vnímal setkání jako velmi přátelské a přínosné pro navázání případné spolupráce s charitativními organizacemi s možností zapojit náš Řád do připravovaných či realizovaných charitativních projektů. Dne 18. listopadu 2017 jsme všichni zváni na mši svatou do Katedrály sv. Víta. Mše se koná od 18.00 hod. Po mši svaté bude pro zvané (tím myšleno pro členy našeho Řádu) pokračovat program na Arcibiskupství, v Sále kardinála Berana. Dále jsme všichni zváni dne 16. června 2018 od 11.00 hod do Svaté Hory, kde proběhne arcidiecézní pouť nemocných a potřebných. *Ondřej Farka*

Řád a rytířství – složité pojmy a mnohé nepřesné dojmy (2)

Institucionální příslušnost k římskokatolické církvi

Pouze dva rytířské řády jsou duchovními korporacemi, které Vatikán považuje za institucionalizovanou součást římskokatolické církve: Řád rytířů svatého Jana v Jeruzalémě na Rhodu a Maltě (maltezští rytíři) a Rytířský řád Svatého hrobu v Jeruzalémě. Bratři německého řádu domu Panny Marie (němečtí rytíři), Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou a další katolické řády s rytířskou minulostí mají dnes statut řádu řeholních kanovníků a nelze je již za rytířské řády považovat.

Postavení řádu sv. Lazara je v tomto ohledu problematické. Kanonický status měl náš řád nesporně až do doby, kdy se jeho historická stopa poněkud ztrácí, tj. v polovině 19. stol. K roku 1910 je nesporně doložena jeho definitivní laicizace a reorganizaci (tedy nikoliv znovuzaložení) pod autoritou melchitského řeckokatolického patriarchy, hlavy jedné z několika autonomních východních katolických církví. V rámci své územní jurisdikce jsou patriarchové autonomních katolických církví jistě oprávněni úkon reorganizace a laicizace katolického řádu provést, problematický je dosah jejich pravomoci do římskokatolické církve. Náš řád tedy roku 1910 přestal být řádem papežského práva a stal se řádem patriarchálního práva, neboť všichni melchitští řeckokatoličtí patriarchové se ve 20. a 21. století hlásili k protektorátu nad řádem sv. Lazara, a tím jej ve své autonomní církvi nesporně uznávali.

Vatikán nebral východní kanonickou reorganizaci v úvahu a roku 1956 uvedl náš řád v polooficiálním deníku *L'Osservatore Romano* ve výčtu zaniklých rytířských řádů. Ekumenický charakter, který náš řád přijal v šedesátých letech 20. stol., vylučuje jeho znovuetablování v rámci struktur římskokatolické církve. O uznání našeho řádu v melchitské řeckokatolické církvi (a vzhledem k faktu jejího sjednocení s římským papežem i v celé katolické církvi) však nemůže být pochyb.

Self-styled-orders simulují příslušnost ke katolické církvi napodobováním některého z katolických rytířských řádů. Nejtypičtějším a zároveň nejvíce politováníhodným příkladem jsou někdy samozvaní templáři, navzdory všeobecně známému faktu jejich zrušení roku 1312, které nikdy nebylo revokováno. Řada samozvaných templářů vytváří vazby na různé frakce svobodného zednářství, které samo sebe považuje za pokračovatele domnělých hermetických tradic rytířů templu. Existence několika oddělených protestantských větví johanitů s velmi podobným názvy, řádovým oblekem a dekoracemi usnadňuje předstírání řádu maltézských rytířů. Existuje několik uskupení, která jsou registrována pod mírně pozměněným dlouhým oficiálním názvem řádu maltézských rytířů, což mnohé osoby uvádí v omyl.

Neméně napodobovatelů má i náš řád. Vodou na mlýn pro naše napodobovatele bylo rozdělení našeho řádu do obediencí. To se sice v roce 2008 podařilo překonat, existuje však stále několik odštěpených skupin, které se potácejí na hranici legitimní (?) obediencie a samozvaného řádu a zřetelně vykazují některé znaky self-styled-orders, jak ještě

ukážeme níže. K vytváření těchto lazariánských skupin se uchylují často osoby, které kdysi byly našimi členy a naše řady opustily. Přiznejme si otevřeně, že jednotu našeho řádu ohrožuje především lidská slabost některých členů, neschopnost se dohodnout, upřednostňování osobních zájmů nad řádovým posláním a nezřízená touha po pofidérní moci okrášlené honosně znějícími tituly. Tímto štěpením ztrácí všichni, upadá prestiž zeleného kříže, ať už jej nosí kdokoli.

Historická kontinuita a legitimita založení

Historická kontinuita katolických duchovních řádů nemůže být předmětem sporu, stejně jako neexistence této kontinuity u self-styled-orders. Samozvané řády, které poctivě nové založení přiznávají, se často odvolávají na fakt, že před mnoha staletími soukromé osoby vysokého společenského postavení mohly a i zakládaly nezávislé rytířské řády, dokonce některé z nich byly časem považovány za velmi prestižní a získaly formální církevní, nebo panovnické uznání. Tento způsob zakládání řádů je již několik staletí překonaný a za rytířské řády lze považovat pouze takové, které mají starobylý a historicky nepřerušovaný původ. Právní poměry a zvyky středověku nelze přenášet do nové doby, a proto je dnes vznik nového rytířského řádu téměř vyloučen, teoreticky je možné ustanovení Svatým stolicem (krajně nepravděpodobně), nebo panující hlavou suverénního monarchistického státu (k čemuž rovněž nedochází). Dnes také nelze přenášet do světské sféry právo diecézních biskupů zakládat řeholní společenství diecézního práva a využívat jej pro legitimizaci nově zakládaných rytířských řádů.

Pro náš řád, který na historické kontinuitě z významné části zakládá svou legitimitu, je velmi důležitá otázka našeho znovuoobnovení v roce 1910, které je zastánci historické diskontinuity našeho řádu označované jako nové založení.

Díky požáru archivu melchitských řeckokatolických patriarchů nelze doložit tradované tvrzení o jejich protektorátu nad řádem, který údajně poskytl již roku 1841 zbývajícím rytířům „starého“ řádu, nesporným nositelům historické kontinuity. (Přestože ojedinělé, málo průkazné zmínky o řádové činnosti najdeme i ve francouzských pramenech z poloviny 19. stol.) V této souvislosti je třeba ovšem připomenout historicko-kritickou zásadu, že absence důkazu neznamenaá důkaz absence!

I kdyby personální kontinuita historického řádu sv. Lazara skutečně zanikla úmrtím jeho posledního člena v roce 1857, podle kanonického práva zaniká korporativní právnická osoba, kterou řád sv. Lazara do roku 1830 nesporně byl, až 99 let od úmrtí jejího posledního člena. Svatý stolec řád sv. Lazara nikdy formálně nezrušil, proto do roku 1956 trvala možnost jeho „oživení“. Tím samozřejmě nevznikl prostor pro svévolné přisvojení si této církevní právnické osoby (a i tento pokud se udál), ke znovuzahájení činnosti depersonalizovaného řádu je třeba součinnosti legitimní kanonické autority. Jak jsme již uvedli výše, dochází roku 1910 prokazatelně ke kanonické reorganizaci (nikoliv znovuzaložení) melchitskými ře-

kokatolickými patriarchy, kteří jsou alespoň v rámci své církve potřebnou autoritou nadání.

Zajímavou otázkou je otázka historické kontinuity obediencí a odštěpených větví našeho řádu. Rozkol do dvou obediencí (maltéské a pařížské) z roku 1967 se po dlouhých peripetiích podařilo roku 2008 překonat. Sjedenému řádu mohl v Kevelaerské deklaraci roku 2012 melchitský řeckokatolický patriarcha potvrdit historickou kontinuitu protektorátu jeho stolce k roku 1841. Avšak i nadále pokračují v činnosti mimo rámec sjednoceného řádu některé skupiny, které sebe prohlašují v lepším případě za obediencie, v horším za „jediný pravý“ lazariánský řád. Je otázkou, na čem staví tvrzení o své historické kontinuitě, když u nich chybí oboustranné uznání protektorské autority melchitských řeckokatolických patriarchů, jehož úřad je garantem a nepominutelným „svorníkem“ historické kontinuity řádu sv. Lazara.

Fons honorum, vazby k církvím a legitimním řádům

Důležitým znakem každého sekulárního rytířského řádu je jeho fons honorum. Zpravidla jím bývá suverénní panovník, dědic vznešeného zakladatele, jehož legitimní nástupci buď jako dědiční velmistři nebo jako protektoři garantují legitimitu jeho rytířského charakteru. Ačkoli řád sv. Lazara byl duchovním rytířským řádem papežského práva, kterému panovnického fons honorum nebylo třeba, je protektorství francouzských králů, kteří zaujali tuto roli, dokladem jeho faktické sekularizace. O tento svůj fons honorum řád sv. Lazara během francouzské červencové revoluce roku 1830 přišel, neboť Ludvík Filip Orleánský, nástupce sesazeného Karla X. Bourbonského, se jakou „občanský král Francouzů“ vzdal práva ke všem řádům fungujícím v dosavadní bourbonské monarchii.

V současné době může jako fons honorum rytířského řádu působit pouze vládnoucí panovník reálně existujícího suverénního státu s monarchistickým zřízením. Všeobecně jsou jako fons honorum dynastických rytířských řádů akceptovány také hlavy detronizovaných panovnických rodů, jejichž suverénní stát se změnil v republiku, nebo zanikl (např. tzv. mediatizované rody, jejichž suverénní říšská knížectví zanikla po Vídeňském kongresu r. 1815). Šlechtictví, které v době panování těchto rodů bylo s přičetím do dynastických řádů někdy spojeno, je však velmi sporné. Všeobecně se nepovažuje za možné, aby tyto rody zakládaly nové rytířské řády.

U self-styled-orders bývá častým jevem, že jako fons honorum vystupuje velmi vzdálený nebo předstírající příslušník detronizovaného rodu, velmi pochybný претенdent současných nebo i historických trůnů (např. skotského), nebo zcela obskurní „princ“ s titulem, který nikdy neexistoval a v literatuře je obtížné jeho relevanci ověřit (např. balkánská knížectví).

Tyto jevy se zřetelně projevují i u některých odštěpených lazariánských skupin. Jedna považuje za svůj fons honorum dům d'Orléans, který se dělí s Bourbony o těžko představitelné претенdentství francouzského trůnu. Tento fons honorum je vzhledem k his-

torickému postoji krále Ludvíka Filipa k řádu sv. Lazara poněkud překvapivý; beztak měl jepiči život, neboť hlava tohoto rodu své řádové angažmá před nedávnem ukončila. Jiná lazariánská odštěpená skupina zvolila do svého čela karlistického pretendenta. Karlisté jsou španělští monarchisté, kteří neuznávají nástupnictví Isabely II. na španělský trůn z roku 1833 (sic!) a prosazují nástupnictví v linii jejího strýce Karla. Situace v karlistickém hnutí nabyla dnes tragikomických rysů. „Legitimní“ претендент se zřekl ultrakonzervativních a politicky extrémistických postojů tohoto hnutí a kandidátem karlistů na obsazení španělského trůnu se stal jeho mladší bratr „legitimovaný zradou legitimistických ideálů legitimního pretendenta“ (jeho „pravověrnost“ dokládá mj. účast na lefebvristických schizmatických biskupských svěceních). Tento zoufalý obraz obsahuje Bohu žel i kontury v lazariánské zeleni.

Uvedený příklad dokládá i další typický rys self-styled-orders, kterým je vazba na „self-styled-churches“. V důsledku rostoucích obtíží žít s nekompromisní věrností evangelium v současném světě vzniká řada „ultrakatolických“ kvazi církevních uskupení, které se upínají k historické liturgii z důvodů bludné víry v samospasitelný účinek rituálních úkonů a v magickou moc svátostí. V názvech takových obskurních církví najdeme často přívlastky: „... nezávislá, národní, pravověrná, apoštolská, tradiční, (staro)katolická.“ V jejich čelech stojí pochybně vysvěcení vagantní biskupové, kteří pouťovým lesem svých pontifikálií zakrývají ubohost pastýřů bez stáda a svůj episkopát zakládají na simonistické nabídkce biskupských úkonů mimo rámec kontroly seriálních církví s biskupským zřízením. Liturgické angažmá na investiturách samozvaných řádů představuje pro tyto zoufalé existence typickou možnost uplatnění. „Ultrakatolické církve“ se dostávají zřetelně za hranici nebezpečné sekty, když se přikloní k názoru o nelegitimitě posledních papežů z důvodů jejich hereze (tzv. sedisvakantismus), některé subjekty přistoupily k exkomunikacím živých i zemřelých papežů, jiné se odhodlaly i ke kreaci vlastního „papeže“ (ve vztahu k těmto choromyslným „pontifikátům“ ani nelze použít termínu vzdoropapež). Fenomén sedisvakantismu zde zmiňujeme, neboť má patrně stejné psychiatrické pozadí, jako velmistrování absurdních královských pretendentů v jejich samozvaných řádech, vyhlašování „nezávislých“ resp. „soukromých“ knížecích států (např. v Antarktidě), či hlášení kontinuitního trvání zaniklých státních útvarů. (V dnešním Německu např. paralelně „existuje“ několik druhých i třetích Německých říší vedených samozvanými říšskými kancléři, někdy i císaři, současnou spolkovou republiku uznávají především jako zdroj sociálních dávek.)

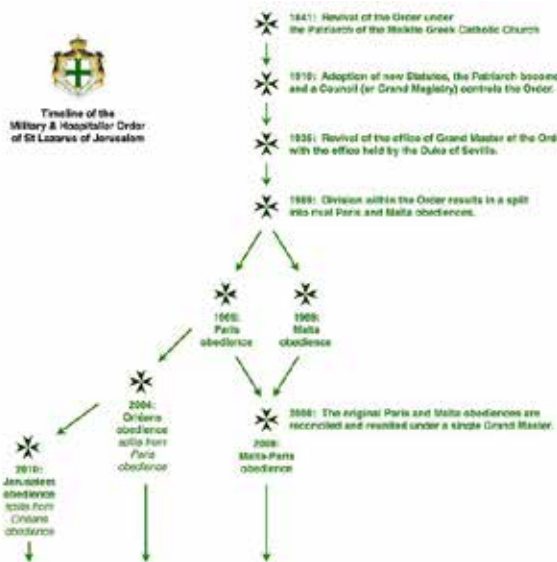
Díky globálním komunikačním technologiím se dnes politováníhodní blouznivci tohoto typu snadno navzájem vyhledávají, poskytují si podporu a „mezinárodní uznání legitimacy“, pochopitelně nechybí ani čilá výměna faleristické bižuterie. Internet však vedle spojování a růstu těchto pofidérních společenství napomáhá i jejich stálému štěpení a dalším podvodům. Vytvořit v prostředí internetu virtuální fikci početného, celosvětově rozšířeného a všeobecně uznávaného rytířského řádu je totiž podstatně snazší, než vést funkční společenství několika desítek lidí.

Státní uznání rytířských řádů

Pokud hovoříme o státním uznání, je potřeba rozlišit jeho tři roviny: mezinárodněprávní, veřejnoprávní a soukromoprávní.

Jediným rytířským řádem, který má některé (!) prvky subjektu mezinárodního práva, je Řád rytířů svatého Jana v Jeruzalémě na Rhodu a Maltě (maltézští rytíři). Tento rytířský řád je jako jediný způsobilý uzavírat smlouvy s vládami jednotlivých států a garantovat příslušným členům některé diplomatické imunity. Veřejnoprávní uznání rytířského řádu je možné pouze ve státech s monarchistickým zřízením. Náš řád se takovému veřejnoprávnímu uznání těší ve Španělském království. Avšak ani uznání veřejnoprávního typu neznamena královské resp. státní uznání řádového rytířství jako šlechtického titulu!

Liberálně-demokratické republiky mohou uznat rytířský řád jen v soukromoprávní rovině a právní subjektivitu garantovat obdobně, jako komerčním či neziskovým korporacím. V rámci občanských právních forem politicky liberální republiky (včetně ČR) tolerují užívání názvu a vnitřního zřízení připomínající monarchistické instituce. Takovouto „registraci“ není možné ovšem zaměňovat za veřejnoprávní státní uznání a už vůbec ne za mezinárodní. Pokud self-sty-

led-orders svou občanskoprávní registraci prezentují ve formulaci: „Řád je uznáván vládami států...“, je jejich tvrzení natolik zavádějící, že je lze označit za lživé. Není ovšem vyloučeno, že nějaký rytířský řád, i samozvaný, může dosáhnout veřejnoprávního uznání v některé ze zemí třetího světa. U nestabilních autoritářských režimů lze tohoto statutu dosáhnout celkem snadno, ovšem způsoby velmi pochybnými. Nejvíce naivní způsob předstírání uznání samozvaného řádu státními a jinými autoritami je zaslání blahopřejných dopisů k různým příležitostem, a poté prezentování hromadně vyhotoveného poděkování, v jehož záhlaví jsou strojově převzaté nacionálně odesilatele gratulace. Podobným jednáním je i v matoucím kontextu publikovaná fotografie se členy panovnických rodin, církevními hodnostáři a jinými významnými osobnostmi na společenských akcích se širokou účastí, kde se pořízené společné fotografie nemohou tyto osobnosti dost dobře vyhnout.

Samostatnou otázkou státního uznání rytířského řádu je i uznání jeho erbů ze strany heraldických autorit. Heraldické právo a heraldické autority mají v jednotlivých zemích rozličné podoby (viz např.

poměrně mladý heraldický registr Slovenské republiky). Velmi opatrně je třeba přistupovat k formulacím typu: „Tituly a erby udělené řádem jsou registrovány státním archivem...“ Archivní legislativa řady zemí umožňuje za určitých okolností uložit do státních archivů i dokumenty soukromé proveniencce. Takové uložení řádového erbovníku však nelze zaměňovat za státní garanci v něm obsažených erbů. Veřejnoprávní charakter má pouze potvrzení heraldických autorit států s monarchistickým zřízením. Erby našeho řádu jsou registrovány skotským The Court of the Lord Lyon, což představuje i potvrzení historické kontinuity řádu sv. Lazara.

Závěr s otazníkem i vykřičníkem

V sérii článků o obsahu pojmu rytířský řád, kterou v tomto čísle uzavíráme, jsme se pokusili shromáždit a uspořádat fakta, která umožňují vést hranici mezi pravými a předstíranými rytířskými řády. Dále jsme zasadili do kontextu mezinárodním vedením našeho řádu zastávaná stanoviska dokládající oprávněnost tvrzení, že se naše řádové společenství pohybuje v prostoru pravých rytířských řádů, třebaže na jeho okraji. Zcela otevřeně si přiznáme, že některými projevy své existence (zejména odštěpené skupiny) i za okrajem. Není však na místě zakončit tuto úvahu pouze potvrzením faktů a závěrem o legitimitě naší řádové identity. Je třeba položit mnoho dalších otázek na toto téma a pokračovat v jiných, důležitějších rovinách, než je historicko-právní diskurs.

Velmi poučný je následující příklad z dějin rytířských řádů. V první polovině 19. století vznikla za velmi pochybných okolností v Anglii johanitská skupina. Její vazba na legitimní řád maltézských rytířů byla volná a v mnoha ohledech sporná, najdeme v ní i momenty ne nepodobné štěpným procesům, které později provázely i historii řádu sv. Lazara; v žádném případě toto uskupení nelze považovat za legitimní rytířský řád. Nesporná kvalita charitativní práce však anglickým johanitům získala postupně patronát mnoha významných britských aristokratů. V roce 1888 byl již celospolečenský význam tohoto self-styled-order zcela nepřehlédnutelný a královna Viktorie vydala tomuto samozvanému řádovému společenství královskou listinu. Britští monarchové jsou od té doby dědičnými velmistry Most Venerable Order of the Hospital of Saint-John of Jerusalem. Britská panovnice dovršila proces, kdy se z nelegitimního protestantského uskupení se svévolně přisvojenou identitou existujícího katolického řádu stal prestižní britský rytířský řád. Dnes britský johanitský řád působí ve čtyřiceti zemích světa a garantuje rozsáhlou síť zdravotnických zařízení, spolu s původními protestantskými odnožemi johanitského řádu a katolickým řádem maltézských rytířů tvoří společně mezinárodní Alianci sv. Jana.

Považujeme příběh britských johanitů za memento pro všechny legitimní i samozvané rytířské řády. Ve vztahu ke křesťanstvu a lidské společnosti existují jen dvě důležité kritéria křesťanského rytířského společenství: navenek kvalita služby a dovnitř upřímnost křesťanského společenství. Jen takto lze dosáhnout důstojnosti, kterému náleží odpovídající heraldické, faleristické a titulární vyjádření.

Filip Dostál (dokončení článku z čísla 2)

Celostátní setkání mládeže 2017 v Olomouci. Kde byl sv. Lazar?

S rodinou a několika přáteli jsme prožili neopakovatelný týden na Celostátním setkání mládeže v Olomouci. Atmosféra nadšení mladých lidí pro Krista, radost, upřímnost... Aspekty, na které tak často a ochotně zapomínáme. Nechci ale nyní psát o duchovním rozměru setkání, který byl někdy až strhující. Zejména animovaná závěrečná noční adorace byla nepopsatelně numinosní. Chci psát o něčem jiném, poněkud méně radostném, o to více však bolestivějším. Já, nedochůdce, poslední z posledních, služebně nejmladší z komendy, obyčejný řádový kaplan bez zásluh a medailí, přesto cítím potřebu psát a hovořit... Součástí programu bylo tzv. „Expo“ – po vzoru mezinárodních setkání jde o jakýsi „veletrh“ řádů, řeholí, společenství, hnutí. Na olomouckých náměstích vyrostly stánky, kde nejrůznější společenství seznamovaly mladé se svou spiritualitou, akcemi, posláním. Viděl jsem misijní nadšení mladých u stánku pallotínů, zanícenost pro víru u františkánů, oddanost u vincentek a bomejek, upřímnost a charisma u Koinonie Jan Křtitele a komunity Blahoslavenství, povolání mladých k mladým u Salesiánů, odhodlání nést víru běžným světem u mnoha laických společenství... A mně se na mysl drala jakási (řečeno s Evagriem) až „logismoi“ otázka – A kde jsme my? Kde je Řád sv. Lazara Jeruzalémského? Kde je náš zelený kříž? Kde je naše krásná a v radikality nenapodobitelná spiritualita pomoci, vydání se, doprovázení, odvahy a naděje?

Zabýváme se řádovými událostmi, nejčastěji smrtí některého z významných členů. Píšeme nekrology, možná pokládáme věnce a modlíme se za zesnulé... To vše zajisté patří k účtě, kterou si spolubratři zaslouží a je to tedy dobré. Ale moje otázka, jejíž odpovědi se možná sám trochu děším – jdeme mezi mladé lidi ukázat, jaká je naše spiritualita, jaké místo má náš řád? A když ve svém mládém nadšení a buřičství půjdu ještě dál (a někteří možná už sahají po kamenech a hledají dobrý úhel hodu), co vlastně může náš řád nabídnout mladým lidem? Určitou identitu a sounáležitost – zajisté. Vědomí společenství – pokud komenda funguje, tak ano. Vnější odznaky moci a zásluh? No bezesporu, faleristická touha k řádu přivedla řadu lidí... A teď otázka do prance (a už zvedám paže proti kamenům) – *myslíme si, že to stačí?* Sociologicky řečeno, jsem narozen v generaci Y, můžeme říct „generační mileniál“ (byť k „milenialismu“ mám chvála Bohu dost daleko). A mezi svými vrstevníky vidím, že to je málo. Mladí lidé potřebují vědět, že někam patří, zajisté, ale potřebují také vidět dílo, chtějí nejen „pracovat“, ale realizovat se v práci takové, jací jsou, hledat a nalézat obdarování, prožívat společenství, pořá-

dat akce a duchovní obnovy (mimochodem, kdy měl náš Řád společnou duchovní obnovu?)... Komendy budou dál stárnout, dokud náš Řád neudělá krok směrem k mladým lidem, kteří jej v 99 % vůbec neznají a když narazí na FB na nějaký odkaz a hledají na Googlu, co že je ten zelený kříž, tak se na internetu dozví jen nějaké nejasné informace o rozkolu a dvou společenstvích. A teď nechci, aby to vypadalo, že haním „starší a pokročilé“ členy Řádu a už vůbec ne vedení, **nemá to být kritika.** Má to být **impuls!** Setkáváme se pravidelně? Hovoříme o službě? Máme vůbec nějaký druh služby, ve kterém se realizuje naše povolání? Žijeme *svatolazarskou spiritualitu*? Máme mladým lidem co nabídnout, ukázat, předat? Jsme vůbec ochotni vystoupit ze své komfortní zóny a vyrazit mezi lidi do ulic, uspořádat duchovní obnovu, cokoliv pro mládež, aby vůbec mohli poznat, kdo jsme? Pokud mohou mít na setkání mladých „propagační stánek“ společenství od hnutí Fokoláre, přes salesiány a kapucíny, až po Opus Dei, proč by tam nemohl být stánek sv. Lazara?

Bože, milosrdný Otče, který jsi zjevil ve svém Synu Ježíši Kristu svou lásku a vylil jsi ji na nás v Duchu Svatém, Utěšiteli, svěřujeme ti dnes budoucnost člověka. Svěřujeme ti především mladé lidi ze všech národů a jazyků. Veď je bezpečně po klikatých cestách současného světa a dej jim milost plodného prožití svého života a povolání. Nebeský Otče, na přímluvu Panny Marie a sv. Lazara, učiň z nás svědky tvého milosrdenství. Amen.

Vojtěch Měřička

Pozdrav novice

Čtrnáctého října se v Plzni završila doba mého postulátu, takže nyní je mi ctí se oficiálně podílet na řádovém díle, hledaje ho v kontextu dnešní doby. Jsa mladým otcem, upínám své síly k cílům nejprve malým, mně dosažitelným a nediktovaným. Jako první jsem s nejbližšími spolubratry zacílil na zlepšení naší vzájemné informovanosti a komunikace, zpočátku na úrovni komend pražského města, protože zde si můžeme v malém vyzkoušet, co by se mohlo osvědčit i v měřítku větším. Společně máme též několik podnětů na oživení naší spirituality, která musí být nedílnou součástí našeho veškerého působení. V blízkých časech proto uvedeme načrtnuté vize s pomocí shůry a pozhánáním našich velitelů do života. Budeme-li účinněji organizovaní uvnitř, odrazí se to na práci pro společnost jen kladně. Jako člen komendy sv. Anežky České jsem si rovněž vytkl za cíl udržovat a rozvíjet partnerství s Řádem Křižovníků s červenou hvězdou, kde mám přátele mého věku a kde vnímám, že bychom se mohli na akcích spjatých s patronkou naší komendy a zakladatelkou jediného původně českého řádu přiměřeným způsobem spolupodílet. Již jsem obdržel pozvání na pondělní křižovnícké

mše s přímluvami za rozvoj díla naší patronky a jejích následovníků. Ty vyvrcholí 13. listopadu v pražské katedrále. A těším se na další výročí se svatou Anežkou spjatá. Z kolegiality jsem se proto zúčastnil zádušní mše k 350. výročí odchodu kardinála Arnošta Vojtěcha hraběte Harracha, 28. velmistra křižovníků,

z tohoto světa a mohl pak vyslechnout poutavou přednášku dr. Marka Pučálíka O.Cr. o životě tak významného muže své doby.

Jako delegát komendy jsem mohl reprezentovat Řád na vzpomínkové mši sv. k 75. výročí obětí heydrichiády, kde 294 zapálených svíců nemlčelo k srdci přítomných.

A povzbuzením mi byla účast na bohoslužbě vedené vojenským kaplanem v mé domácí farnosti. Neměl jsem tušení, co všechno práce takového kněze, občas téměř nepochopitelně, zahrnuje! Jen si představte sloužit o poledni každý všední den mši svatou, na kterou vám nikdo nemůže přijít, protože

vojáci ve výkonu služby do „počního kostela“ nesmějí. Vše je o neustálém nácviku pro akci, o roli firemního psychologa a prosté pomocné síle, kterou je vhodné nějak využít, dokud na ni máte kontrakt.

V naší matce měst se zkrátka pořád něco děje, kde bychom mohli naši existenci reprezentovat, ale pro všudypřítomnou zaneprázdněnost a leckdy i nedisciplinovanost je těžké se sejít v těch příslovečných dvou či třech a nezbyvá než se nebát být sám, protože ve výsledku nikdy nejsme sami.

Atavis et Armis! Zdeněk Bohdanecký

Pomoc křesťanským sirotčincům v Sýrii

Společenství pomocníků řádu sv. Lazara bylo založeno vedením našeho řádu v roce 1994 s určením pro pomoc do zahraničí. LPS – Lazariánská pomocná služba, zaměřená na domácí problémy, již velmi úspěšně pracovala, ale sesterská organizace pro pomoc do zahraničí tehdy scházela.

Doba se mění, a tak např. dříve podporovaní sirotci po občanské válce ve Rwandě již vyrostli a tato země se stala jednou z nejlépe prosperujících v Africe. Je tak problém jak pomáhat tam, kde je to skutečně zapotřebí. V Sýrii prakticky každý bojuje s každým a je tam řada skupin s různými zájmy. Muslimské země jsou blízko a pomáhají svým souvěrcům. Nejhorší jsou na tom křesťanské děti, zejména pak sirotci. Ti si skutečně zaslouží naši pozornost a pomoc.

Naš spolubratr bailiv J. Kratka má čestnou funkci v Mezinárodním dětském kříži, který pomáhá dětem i v Sýrii. Jejich ředitelka nás pak informovala o celkové situaci. Přes naše velvyslanectví v Sýrii jsem získal informace o sirotčincích vedených křesťanskými organizacemi, a to i našim patriarchátem. Tam potřebují lůžkoviny, matrace, zařízení do kuchyně, školní potřeby apod. Zjistil

jsem, že naše MZV zajišťuje lety našeho vojenského letadla s humanitární pomocí do Sýrie. V létě letěli pro náš Červený kříž a další let uvažovali v září nebo v říjnu. Obrátil jsem se tedy na ředitele Červeného kříže v naší republice. Ten mě informoval, že tam spolupracují pouze s Červeným půlměsícem a jinou spolupráci zásadně odmítl. Dle

získaných informací ale Červený půlměsíc pomáhá jen muslimům. Chtěli jsme tedy urychleně zaslat alespoň finanční pomoc, ale takové spojení se Sýrií prakticky neexistuje. Naš patriarchát používá banku v Sýrii, která má bohužel stejné problémy. O použití našich prostředků by však úředníci patriarchátu rádi rozhodovali sami. Je to poněkud z ruky a s podobným řešením máme své špatné zkušenosti. Podařilo se však zajistit cestu s přispěním spolubratra poslance dr. Andrlého přímo a zkušebně již sirotčinec našeho patriarchátu dostal 2000 US dolarů.

Nyní máme v plánu seznámit veřejnost s touto akcí prostřednictvím radia Proglas a předpokládáme následný úspěch s finanční podporou i pro další syrské sirotčince, které jsou vedené křesťanskými organizacemi. Současně se pokusíme zjistit i materiální pomoc. Kromě toho je ve hře i možnost pobytu asi patnácti syrských sirotek na dalším mezinárodním letním táboře dětí u hamerského jezera poblíž Liberce.

Petr Jílek

Investitura našich slovenských spolubratrů v Košicích

Veľkoprioriát Slovensko pořádal tuto akci v katedrálním chrámu řeckokatolické eparchie Košice společně s odpustkovou slavností k narození přesvaté Bohorodičky pod vedením J. E. vладыky Milana Chautura, CSsR, EGCLJ, dne 9. září 2017. Slavnostní bohoslužby se zúčastnilo přes 20 kněží a další klerici v přeplněném chrámu společně s celkem osmi členy Řádu. Dále tam byli tři hosté, a to jeden z Prahy a dále dva zástupci Maltéžského řádu. Jiné řády tam zastoupeny nebyly. Po skvěle provedené bohoslužbě bylo připraveno občerstvení v dalších místnostech katedrály.

Petr Jílek

Hygienické potřeby pro Hospic Štrasburk

Ve čtvrtek 10. srpna 2017 byla za pomoci pražských řádových komend předána zásilka pln pro dospělé pro Hospic Štrasburk, za který je na místě převzal chev. Tomáš F. Kordač, KLJ. Jednalo se o více než 270 kusů z pozůstalosti naší rodiny, které pracovníci hospice ocenili přibližně na 2500 Kč. Darování a převoz materiálu jsme mohli uskutečnit především díky obětavé pomoci cfr. Jana Cýrka, MLJ.

Lukáš Michael Vytlačil

Novomanželé Veronika a Lukáš Vytlačilovi vykročili na společnou cestu životem.

Slíbili si věrnost 29. září 2017 v kostele sv. Martina ve zdi v Praze. Blahopřejeme a vyprošujeme jim Boží požehnání.

redakce

Kající modlitba za smíření na Staroměstském náměstí

Křesťanská veřejnost v Praze si 3. listopadu připomněla 99. výročí od stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí. Tentokrát nešlo o akci zastánců či odpůrců obnovy sloupu. Z iniciativy evangelického faráře Jaroslava Pechara se setkala skupina lidí, kteří se chtěli pomodlit za smíření a otevřený dialog. Ekumenické setkání s názvem *Kající modlitba* se uskutečnilo ve čtyři hodiny odpoledne. Účastníci se nejprve zastavili před kostelem sv. Mikuláše na okraji Staroměstského náměstí, kde shromáždění začali zpěvem písně *Přijď již, přijď Duchu Stvořiteli*. Poté se přesunuli k pomníku Mistra Jana Husa, zastavili na místě popravy sedmadvaceti vůdců stavovského povstání a nedaleko místa, kde stával Mariánský sloup – přímo na místě již probíhalo setkání zastánců obnovy sloupu. Při společném vyznání vin se doznávali také k tomu, že neprojevovali dost úsilí o zprostředkování komunikace mezi jednotlivými stranami sporu ohledně obnovení Mariánského sloupu. Celou akci slovem uzavřel Štěpán Filipec, pastorační asistent z farnosti při chrámu Matky Boží před Týnem, který zmínil potřebu snahy o konstruktivní dialog a porozumění mezi konfesemi. „Atmosféra je napjatá, pozice vyhocené. Zastánci i odpůrci sloupu mají argumenty, které se nemají

kde potkat a smířit. Jsou to ovšem argumenty logické a nedají se shodit ze stolu jako blábol,“ uvedl k setkání jeho iniciátor, farář ČCE v Praze-Braníku Jaroslav Pechar pro zpravodaj Dingir.cz. Podle Pechara bylo záměrem akce usmíření, nikoli podpora kterékoli strany v nedávné kauze. Shromáždění bylo ukončeno společnou Modlitbou Páně. Možná obnova Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí budí diskuze, kontroverze i zájem veřejnosti od roku 1989, kdy se poprvé tyto snahy

objevily. Replika sloupu je již připravena, ale pražské zastupitelstvo se v září tohoto roku vyslovilo proti jeho obnovení. Barokní sloup, dílo sochaře Jana Jiřího Bendla, byl vztyčen na Staroměstském náměstí na podzim roku 1648 jako projev vděčnosti Panně Marii za to, že byla Praha ochráněna před vyplněním švédskými vojsky. V roce 1918 byl však stržen zfanatizovaným davem, který sloup považoval za symbol svrženého habsburského režimu.

Vladimír Němec

Principy přijímání členů do českého velkobailiviku OSLJ

K připomínkování a diskusi zveřejňujeme návrhy pravidel pro přijímání nových členů, které zpracoval náš generální sekretář PhDr. Filip Dostál.

Členství v OSLJ je nenárokové, což znamená, že
▲ žádná osoba se sama nemůže „domáhat“ přijetí do OSLJ.

▲ žádný člen OSLJ se nemůže „domáhat“ přijetí určité osoby.

Členství v OSLJ je výběrové, což znamená, že
▲ o výběru vhodných potenciálních členů OSLJ rozhoduje velká rada, na výběru se podílí velitelé komend a každý člen, který je s potenciálním členem v kontaktu nebo má o něm nějakou povědomost.

OSLJ vybírá

▲ ze *zájemců z vlastní iniciativy*, tj. z osob, které o svém potenciálním členství začaly uvažovat samy a jako potenciální členové se OSLJ samy nabídlí.

▲ z *oslovených osob*, tj. z osob, které o svém potenciálním členství začaly uvažovat po oslovení (nabídce) některého člena OSLJ. Oslovující potenciálního člena osobně zná, předběžně posoudil, že splňuje kritéria pro členství a členství bude přínosné pro OSLJ i pro potenciačního člena.

Výběr z oslovených osob má přednost před výběrem ze zájemců z vlastní iniciativy.

Každý potenciální člen prochází systematickým posouzením, které v sobě zahrnuje:

▲ Posouzení splnění všech nezbytných podmínek členství – kritérií, která jsou

pozitivní kritéria (člen musí být...) – vycházejí z řádové ústavy a dalších regulí OSLJ

negativní kritéria (člen nemůže být...) – stanovuje citlivě a v nezbytném rozsahu velká rada s ohledem na zkušenost s přijímáním členů a se znalostí aktuální společenské situace.

▲ Posouzení vhodnosti osoby pro členství (praxe křesťanského života, osobnostní a charakterová kvalita, kvalifikace a společenské uplatnění, časové a materiální možnosti k plnění základních členských povinností, ...).

Potenciální člen před členstvím prochází semi-formálním neritualizovaným třístupňovým přijímacím procesem.

Přijímací proces strukturuje posouzení potenciálního člena ze strany OSLJ a zraní jeho rozhodnutí do OSLJ vstoupit. Pro přijímací proces a strukturované posouzení platí:

▲ Každý potenciální člen musí nezbytně projít všemi třemi stupni přijímacího procesu, stupně nelze vypouštět, zaměňovat a spojovat.

▲ Délku jednotlivých stupňů přijímacího procesu stanovuje velká rada, délku ve třetím stupni navíc

ovlivňuje postup mezinárodního vedení OSLJ. Velká rada délku jednotlivých stupňů přijímacího procesu stanovuje:

Obecně, přičemž

může stanovit rozdílnou délku pro zájemce z vlastní iniciativy a oslovené osoby přihlíží k plánovanému datu nejbližší investury a potřebného času k mezinárodní administraci OSLJ

Pro jednotlivé potenciální členy individuálně, přičemž přihlíží k výsledkům dosavadního posouzení

▲ Posouzení v jednom stupni navazuje na posouzení ve stupni předchozím.

▲ Posouzení v neprospěch členství ve vyšším stupni neguje posouzení ve prospěch členství učiněné na nižším stupni.

Posouzení v neprospěch členství na kterémkoliv stupni vylučuje další posuzování na vyšším stupni, pokud se posouzení skutečnost nezmění natolik, že může být nově posouzena jinak.

▲ Formálnost a náročnost přijímacího procesu stoupá od prvního do třetího stupně.

Na prvním stupni se podmínky nastavují tak, aby byl pro potenciální vhodné členy vstup do OSLJ co nejsnazší.

Na druhém stupni se podmínky nastavují tak, aby do OSLJ nevstoupil nikdo, kdo nebude pozitivně přispívat k poslání OSLJ.

Na třetím stupni rozhoduje mezinárodní vedení OSLJ na základě podkladů českého velkobailiviku.

Přijímací proces nových členů do českého velkobailiviku Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského

Stupeň	Průběh		Podmínky postupu do dalšího stupně		O postupu rozhoduje	
	z vlastní iniciativy	oslovení	z vlastní iniciativy	oslovení	z vlastní iniciativy	oslovení
0 Vznik myšlenky členství	Zájemce se zprostředkovaně dozví o existenci Českého velkobailiviku OSLJ (médií, internet, doslech) a vznikne u něj motivace ke členství. Poté, co kontaktuje OSLJ je odkázán na velitele jemu nejbližší komendy.	Člen ve svém osobním okolí najde osobu, o které usoudí, že je ke členství způsobilá, že by o členství měla zájem a její členství by bylo pro OSLJ přínosem. Člen nadnese myšlenku členství a nabídne první vhodný kontakt se svou komendou.	Po prvním kontaktu je osoba odkázána k veliteli nejbližší (místně, či jinak) komendy, který provede první orientační posouzení.	Oslovující člen provede první orientační posouzení a konzultuje jej s velitelem komendy.	Velitel komendy	Člen po konzultaci s velitelem komendy
1 Zájemce	- Zájemce se seznamuje s OSLJ (historie, poslání, činnost, praxe, společenská role apod.). - Na vyzvání velitele komendy se začíná účastnit aktivity komendy, jejíž člen/velitel rozhodl o postupu do tohoto stupně. - Při postupném zapojení do činnosti na straně zájemce i OSLJ zraje rozhodnutí o vstupu.		- Trvalý zájem na straně zájemce. - Zájem na straně velitele komendy a většiny jejích členů. - Pozitivní předběžné stanovisko velké rady.		Velitel komendy po konzultaci s velkou radou	
2 Kandidát	- Kandidát se plnohodnotně účastní činnosti své komendy. - Kandidát absoluuje formační rozhovor s duchovním o tom na téma souvislosti jeho křesťanské praxe v jeho církvi a činnosti v ČVB OSLJ. - Kandidát absoluuje formační rozhovor s velitelem komendy a případně s dalším odpovědným členem velké rady s tématem jeho budoucí práce v řádu. - Dva členové OSLJ (z toho alespoň jeden duchovní) se budou ochotni zaručit za kandidáta, jako vhodného potenčního člena.		- Úhrada členského příspěvku na následující rok. - Kompletně vyplněná národní přihláška odevzdaná osobně na jednání velké rady. - Splnění pozitivních kritérií členství osvědčené doklady přiloženými k národní přihlášce. - Vyvrácení všech negativních kritérií členství (rozhovorem, čestným prohlášením aj.). - Doporučení vstupu od dvou ručitelů, z nichž alespoň jeden je duchovní (podpisy na přihláškách). - Podpis mezinárodní přihlášky a deklarace postulanta před velkou radou. - Administrativa ČVB postoupila s kladným vyjádřením mezinárodní přihlášku mezinárodnímu vedení OSLJ.		Velká rada	
3 Postulant	- Postulant pokračuje v dosavadní činnosti. - Nevystanou žádné okolnosti, které by vyloučily členství v OSLJ.		- Vystavení dekretu mezinárodními orgány OSLJ a jeho doručení ČVB. - Osobní účast na investituře.		Mezinárodní OSLJ	
Vznik členství	- Osobní účast na investituře. - Převzetí dekretu.					

Předadventní duchovní obnova řádu sv. Lazara Jeruzalémského

na téma:

„Člověk se stoupající životní úrovní“

(na motivy *Peirre Teilhard de Chardin*)

Je mi ctí i radostí pozvat členy a postulanty Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského na adventní duchovní obnovu, kterou pořádá komenda sv. Anežky a komenda Praha. Účast mimopražských komend samozřejmě vítána!

Zahájíme společnou bohoslužbou v 17h, celebrou em. biskupem Dušanem Hejbalem, následovat bude duchovní program. Po něm můžeme ve svobodě uspořádat příjemné posezení u číše vína.

Kdy: pátek 1. 12. 2017 od 17h do cca 19h/20h

Kde: rotunda Nalezení sv. Kříže, Praha 1

S sebou: Plášť na společnou bohoslužbu (17h-18h), drobné občerstvení, dobrou náladu a ostatní členy komendy ☺

Programem provází: cfr. Vojtěch Měřička, AChLJ, cfr. Lukáš Michael Vytlačil, MLJ

Hostitel a host: msgr. Dušan Hejba, em. biskup církve Starokatolické

Info a dotazy: vojtech.mericka@seznam.cz

Využijme této příležitosti k bratrskému setkání, sdílení a prohloubení hodnot, které utváří náš řád, naši službu a naše povolání...

ATAVIS ET ARMIS!